

Ruben Willaert
restauratie & archeologie
decoratie

GEEFT HET VERLEDEN EEN TOEKOMST

Oude Veurnevaart (Nieuwpoort, West-Vlaanderen)

Projectcode: 2018B217
Maart 2018

ARCHEOLOGIENOTA
BUREAUONDERZOEK (FASE 0)
DEEL 2: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Colofon

Ruben Willaert bvba
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteur: Wouter Van Goidsenhoven

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /
De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:
Janiek De Gryse, OE/ERK/Archeoloog/2015/00043

© Ruben Willaert bvba, Sint-Michiels-Brugge, 2018

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert bvba.

Ruben Willaert bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

1	Programma van maatregelen.....	6
1.1	Administratieve gegevens	6
1.2	Synthese	7
1.3	Gemotiveerd advies.....	8
1.4	Conclusie	8
2	Bibliografie.....	10

FIGURENLIJST

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadasternummers (Bron: Geopunt).....	7
---	---

TABELLENLIJST

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.	6
--	---

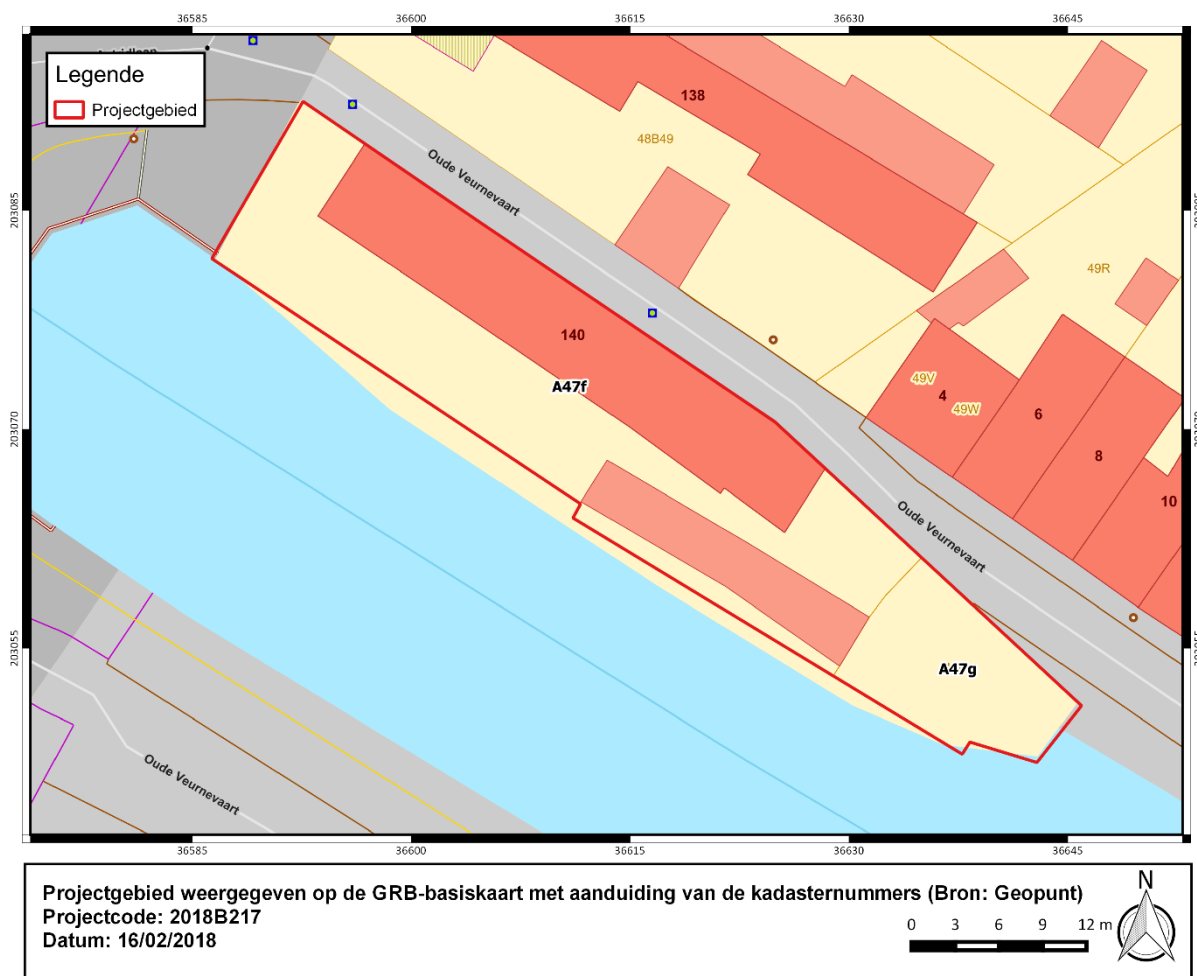

1 Programma van maatregelen

1.1 Administratieve gegevens

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de initiatiefnemer	Hood cvba Pieter Braeckelaan 67 8620 Nieuwpoort	
b) Het erkenningsnummer van de erkende archeoloog	OE/ERK/Archeoloog/2015/00043	
c) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de erkende archeoloog	Janiek De Gryse Ten Briele 14 bus 15 8200 Sint-Michiels-Brugge	
d) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	West-Vlaanderen
	Gemeente	Nieuwpoort
	Deelgemeente	/
	Postcode	8620
	Adres	Oude Veurnevaart 8620 Nieuwpoort
	Toponiem	Oude Veurnevaart
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	$X_{\min} = 36472$ $Y_{\min} = 202971$ $X_{\max} = 36754$ $Y_{\max} = 203167$
e) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Nieuwpoort, Afdeling 1, Sectie A, nr's 47f, 47g Figuur 1	

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadastrumnummers (Bron: Geopunt).

1.2 Synthese

De opdrachtgever plant de sloop van bestaande bebouwing en de nieuwbouw van een residentieel en commercieel complex aan de Oude Veurnevaart te Nieuwpoort. Het plangebied is ca. 752m² groot en is over een oppervlakte van ca.300m² bebouwd, hiervan is een gedeelte onderkelderde. Het overige deel van het terrein is verhard. Het plangebied ligt op de oever van een oud kanaal dat Nieuwpoort met Veurne verbindt.

Landschappelijk gezien is Nieuwpoort gelegen in de kustvlakte. Het plangebied ligt op de overgang tussen de polders en de duinengordel. De Quartairgeologische kaart geeft een profielopbouw weer van getijdenafzettingen van het Holoceen die rusten op de Pleistocene sequentie. Op de sequentiekaart is duidelijk te zien dat het terrein gelegen is op de grens tussen enerzijds puur klastische sedimenten van een oude zeegeul en afzettingen met intercalaties van veen daarbuiten. Ten noorden van het plangebied bevindt zich het oude zeeget, de erosieve werking hiervan zal archeologische resten opgeruimd hebben tot de getijdenwerking stil werd gelegd in de late middeleeuwen. Het plangebied is gelegen op de rand van dit systeem. De bodemkaart geeft aan dat het sediment bestaat uit klei, op grotere diepte kan veen voorkomen. Zowel de huidige toestand van het terrein kan er van uitgegaan worden dat er geen substantieel veenpakket bevindt ter hoogte van het plangebied. Op veen kan niet gebouwd worden d.m.v. strookfunderingen. Constructie van paalfunderingen door eventueel aanwezig veen zullen dit organisch pakket reeds in verregaande mate aangetast hebben.

Historische en cartografische bronnen situeren het plangebied net buiten de rand van het historisch stadscentrum van Nieuwpoort ter hoogte van de buitenste omwalling en niet zozeer binnen het eigenlijke centrum. De opeenvolgende cartografische bronnen geven ter hoogte van het plangebied de buitenste vestingswerken van Nieuwpoort weer. Deze worden afgebroken vanaf 1861. Tijdens de Eerste Wereldoorlog wordt de stad volledig verwoest. Op de jongste loopgravenkaart is het plangebied volledig aangegeven als ‘berm’ langsheen de Oude Veurnevaart. Gelet de verschillende bouwfasen van de vestingswerken en het uitgraven van de Oude Veurnevaart, bestaat de mogelijkheid dat deze het bodemarchief op het plangebied gedeeltelijk hebben verstoord. Op het plangebied of de directe omgeving zijn geen archeologische waarden gekend. De gekende waarden in de ruime omgeving betreffen in hoofdzaak vindplaatsen uit het middeleeuwse centrum van Nieuwpoort.

Hoewel er een trefkans bestaat inzake archeologische resten onder de bouwvoor wordt, omwille van de beperkte oppervlakte van het plangebied en de vermoedde mate van verstoring, verder archeologisch onderzoek als weinig zinvol beschouwd.

1.3 Gemotiveerd advies

Met betrekking tot de geplande werken aan de Oude Veurnevaart te Nieuwpoort worden geen verdere onderzoeksdaten aanbevolen. Omwille van de beperkte oppervlakte van het plangebied en de vermoedde mate van verstoring op basis van de huidige toestand is verder archeologisch onderzoek weinig zinvol.

Op basis van de beschikbare gegevens kan uitgegaan worden van een oppervlakkige archeologische situatie buiten het historische centrum van Nieuwpoort. De huidige toestand indiceert dat er geen restanten kustveen aanwezig zijn in de ondergrond. Door middel van strookfunderingen kan op een substantieel veenpakket niet gebouwd worden vanwege het verzakingsgevaar. Normaliter wordt dan gebouwd door middel van paalfunderingen. Deze tasten het veenpakket echter in die mate aan dat de bewaringscondities voor archeologisch erfgoed verslechteren. Er dient dus uitgegaan te worden van een oppervlakkige archeologische situatie waarbij eventueel erfgoed aanwezig is onder de bouwvoor. Redelijkerwijs kan echter aangenomen worden dat zowel de aanleg van het kanaal, evenals de huidige bebouwing met onderkeldering, een impact hebben gehad op het bodemarchief.

Gelet de beperkte oppervlakte van het plangebied en de impact van de bebouwing en geplande sloopwerken op het bodemarchief kan verder archeologisch onderzoek niet zinvol zijn. Gelet het afwezig zijn van enige archeologisch relevant ruimtelijk kader op dergelijk terrein kan verder onderzoek niet leiden tot enige kenniswinst. Meer dan een indicator voor menselijke aanwezigheid tijdens de middeleeuwen kan niet verwacht worden. De financiële last van dit onderzoek zal dus nooit in verhouding staan tot de mogelijke resultaten. Op basis van een kosten-baten afweging dat afgezien dient te worden van een verderschrijdend onderzoekstraject.

Uiteraard dient hierbij gewezen te worden op de archeologische meldingsplicht, conform artikel 5.1.4 van het huidige onroerend erfgoeddecreet.

1.4 Conclusie

De initiatiefnemer plant de sloop en realisatie van een nieuw residentieel en commercieel pand aan de Oude Veurnevaart te Nieuwpoort. Hoewel er een trefkans is inzake archeologisch erfgoed kan op basis van de huidige toestand van het terrein redelijkerwijs aangenomen worden

dat het bodemarchief reeds tendele verstoord is. Dit gegeven, in combinatie met de beperkte oppervlakte van het plangebied, maakt dat de resultaten van verder archeologisch onderzoek nooit in verhouding zouden staan met de financiële last ervan.

2 Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2016

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt

Van Ranst, E. & Sys, C. 2000. Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen. Universiteit Gent.